



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Τροποποίηση του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία και του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα»

Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ. το οποίο αποτελείται από τρία άρθρα, τροποποιούνται οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία που κυρώθηκε με τον ν. 2961/2001 (ΚΦορΚληρΔ) και αυξάνεται ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, καθώς και στα καπνοβιομηχανικά προϊόντα.

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στον ΚΦορΚληρΔ επανέρχεται, σε μεγάλο βαθμό, το προ του ν. 3634/2008 καθεστώς με διαφορετικά φορολογικά κλιμάκια και συντελεστές για την Α' και Β' κατηγορία δικαιούχων, καθώς και αυτοτελή φορολόγηση των χρηματικών ποσών. Επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες προοδευτικές κλίμακες φορολογίας της Α' και Β' κατηγορίας δικαιούχων έχουν ανώτατο συντελεστή 10% και 20%, αντιστοίχως, και αφορολόγητο ποσό 150.000 € και 30.000 €, αντιστοίχως. Παρατηρείται, εξ άλλου, ότι επιβάλλεται υποχρεωτικώς αυτοτελής φορολόγηση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων (εταιρικών συμμετοχών, τίτλων, χρεογράφων και άλλων αξιών, καθώς και χρηματικών ποσών), χωρίς αφορολόγητο ποσό, ενώ εισάγεται ενιαία φορολογική μεταχείριση γονικών παροχών και δωρεών.

Παρατηρήσεις επί των επί μέρους ρυθμίσεων

1.Επί του άρθρου 1 παρ. 2

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τροποποιείται το άρθρο 29 παρ. 4 του ΚΦορΚληρΔ και ορίζεται ότι η κτήση χρηματικών ποσών φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 10% για την Α' κατηγορία δικαιούχων και με συντελε-

στή 20% για τη Β' κατηγορία δικαιούχων. Συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση, λόγος για την επιβολή αυτοτελούς φορολόγησης χωρίς αφορολόγητο ποσό είναι οι παρατηρούμενες «μεθοδεύσεις» ως προς τις διατάξεις του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994), μέσω «άτυπων δωρεών ή γονικών παροχών» που αφορούν χρηματικά ποσά για την κάλυψη του τεκμηρίου απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Προβληματισμός μπορεί να υπάρξει εάν τα ανωτέρω αφορούν και περιπτώσεις κληρονομικής διαδοχής επί των οποίων εφαρμόζονται ευθέως οι ρυθμίσεις του άρθρου 29 του ΚΦορΚληρΔ και, εάν όχι, ερωτάται εάν θα ήταν σκόπιμο το ζήτημα να αντιμετωπισθεί με ανάλογη τροποποίηση του άρθρου 19 παρ. 2 περ. στ' του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Επισημαίνεται επίσης ότι η χρήση του όρου «χρηματικά ποσά» είναι πιθανόν να δημιουργήσει ερμηνευτικές αμφισβητήσεις ως προς το εάν καταλαμβάνει μόνο μετρητά (τραπεζογραμμάτια και κέρματα) ή και άλλα μέσα πληρωμών ή και μέσα χρηματαγοράς, καθώς επίσης και ως προς το εάν καταλαμβάνει χρηματικά ποσά κατατεθειμένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς.

2.Επί του άρθρου 1 παρ. 4

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 44 παρ. 1 του ΚΦορΚληρΔ και ορίζεται, μεταξύ άλλων ότι, από τον φόρο που προκύπτει, εκπίπτει «ο φόρος που αναλογεί στις προγενέστερες δωρεές, γονικές παροχές ή προίκες, που συνυπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 36» του ΚΦορΚληρΔ. Δεδομένου ότι ο θεσμός της προίκας έχει καταργηθεί (ν. 1329/1983), ενώ ο συνυπολογισμός προγενέστερων κτήσεων, συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση, ανατρέχει μέχρι την 1-1-1990, θα ήταν σκόπιμο να απαλειφθεί ο όρος «προίκες» από την προτεινόμενη τροποποίηση.

3.Επί του άρθρου 1 παρ. 6

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 του ΚΦορΚληρΔ και ορίζεται ότι, για δικαιούχους της Α' και Β' κατηγορίας, τα χρέη της κληρονομίας εκπίπτουν καταρχάς από την αξία των περιουσιακών στοιχείων της παραγράφου 2, εν συνεχεία της παραγράφου 3 και, τέλος, της παραγράφου 4 του άρθρου 29 του ΚΦορΚληρΔ. Δεν προκύπτει από τη σχετική ρύθμιση, εάν τα ως άνω εφαρμόζονται και για την έκπτωση των βαρών της κληρονομίας, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 22 του ΚΦορΚληρΔ.

4.Επί του άρθρου 1 παρ. 11

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και αποφυγής ερμηνευτικών αμφι-

οβητήσεων, η προτεινόμενη διάταξη θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής: «Σε υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών στις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου αυτού, συνυπολογίζονται όλες οι δωρεές εν ζωή ή αιτία θανάτου και οι γονικές παροχές κατά τις διατάξεις των άρθρων 4 και 36 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία.»

5.Επί του άρθρου 2

Για λόγους ακριβολογίας, το τελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης τροποποίησης της παραγράφου 1 του άρθρου 97 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, που κυρώθηκε με τον ν. 2960/2001, πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής: «Στα τσιγάρα που πωλούνται σε τιμή μικρότερη από την τιμή λιανικής πώλησης των τσιγάρων της πλέον ζητούμενης κατηγορίας τιμών, το συνολικό ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α) και β) δεν μπορεί να είναι κατώτερο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνολικού ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα τσιγάρα της πλέον ζητούμενης κατηγορίας τιμών».

Αθήνα, 18.1.2010

Ο εισηγητής

Γιώργος Φωτόπουλος

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρηγόπουλος

Αν. Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Αν. Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών